DECIZII

DECIZIA (PESC) 2015/778 A CONSILIULUI

din 18 mai 2015

privind o operație militară a Uniunii Europene în zona central-sudică a Mării Mediterane (EUNAVFOR MED)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 42 alineatul (4) și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 20 aprilie 2015, Consiliul a confirmat un angajament ferm de a acționa pentru a împiedica producerea de tragedii umane în urma introducerii clandestine de persoane în zona Mării Mediterane.

(2) La 23 aprilie 2015, Consiliul European și-a exprimat indignarea cu privire la situația din Marea Mediterană și a subliniat că Uniunea va mobiliza toate resursele pe care le are la dispoziție pentru a împiedica noi pierderi de vieți omenești pe mare și pentru a combate cauzele profunde ale acestei situații de urgență umanitară, în cooperare cu țările de origine și de tranzit, precum și faptul că prioritatea imediată este de a împiedica producerea de noi victime omenești pe mare. Consiliul European s-a angajat să consolideze prezența Uniunii pe mare, să preîntâmpine fluxurile de migrație ilegală și să întărească solidaritatea și responsabilitatea interne.

(3) Consiliul European reunit la 23 aprilie 2015 s-a angajat de asemenea să lupte împotriva traficanților în conformitate cu dreptul internațional, prin depunerea de eforturi sistematice pentru a identifica, a captura și a distruge navele înainte ca acestea să fie utilizate de traficanți, și a invitat Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (ÎR) să înceapă pregătirile pentru o posibilă operație în cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC) în acest sens

(4) La 11 mai 2015, ÎR a informat Consiliul de Securitate al ONU în legătură cu criza privind migranții în Marea Mediterană și cu pregătirile actuale pentru o eventuală operație navală a Uniunii, în cadrul politicii de securitate și apărare comune ale Uniunii. În această privință, ÎR a exprimat necesitatea ca Uniunea să acționeze cu sprijinul Consiliului de Securitate al ONU.

(5) La 18 mai 2015, Consiliul a aprobat conceptul de gestionare a crizelor în vederea unei operații PSAC pentru a submina modul de acțiune al traficanților de migranți în zona central-sudică a Mării Mediterane.

(6) Operația PSAC a Uniunii se va desfășura în conformitate cu dreptul internațional, și mai ales cu dispozițiile relevante din Convenția Națiunilor Unite din 1982 asupra dreptului mării (UNCLOS), protocoalele din 2000 împotriva traficului ilegal de migranți pe cale terestră, a aerului și pe mare (denumit în continuare „Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți") și Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special de femei și copii, adiționale la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (SOLAS), Convenția internațională din 1979 privind căutarea și salvarea pe mare (SAR), Convenția din 1976 privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane (Convenția de la Barcelona), Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților și principiul nereturnării, precum și cu dreptul internațional al drepturilor omului.

Convențiile UNCLOS, SOLAS și SAR prevăd obligația de a acorda asistență persoanelor aflate în pericol pe mare și de a-i transporta pe supraviețuitori către un loc sigur și, în acest scop, navele destinate EUNAVFOR MED vor fi pregătite și dotate cu echipamentele necesare pentru a îndeplini aceste sarcini conexe sub coordonarea centrului competent de coordonare a operațiunilor de salvare.

(7) În marea liberă, în conformitate cu dreptul intern și cu dreptul internațional relevant, statele pot interzice navele asupra cărora planează suspiciuni privind utilizarea lor pentru introducerea clandestină de migranți, atunci când există o autorizație a statului de pavilion de a urca la bordul navei și de a o percheziționa sau atunci când nava nu are nicio naționalitate, și pot lua măsurile corespunzătoare împotriva navelor, a persoanelor și a încărcăturii.

(8) Pot fi luate măsuri și în apele teritoriale sau interioare, pe teritoriul sau în spațiul aerian al unui stat împotriva navelor asupra cărora planează suspiciuni privind implicarea în introducerea clandestină de persoane sau traficul de persoane, cu acordul statului respectiv sau în temeiul unei rezoluții a Consiliului de Securitate al ONU sau în ambele situații.

(9) Un stat poate lua măsurile corespunzătoare împotriva persoanelor prezente pe teritoriul său pe care le suspectează de introducerea clandestină de persoane sau de traficul de persoane, în vederea eventualei lor arestări și urmăriri penale, în conformitate cu dreptul internațional și cu dreptul său intern.

(10) Comitetul politic și de securitate (COPS) ar trebui să exercite, sub responsabilitatea Consiliului și a ÎR, controlul politic asupra operației Uniunii de gestionare a crizelor, să asigure orientarea strategică a acesteia și să ia deciziile relevante în conformitate cu articolul 38 al treilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul UE).

(11) În temeiul articolul 41 alineatul (2) din Tratatul UE și în conformitate cu Decizia (PESC) 2015/528 a Consiliului [1], cheltuielile operaționale aferente prezentei decizii, care au implicații militare sau de apărare, urmează să fie suportate de statele membre.

(12) În conformitate cu articolul 5 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la elaborarea și la punerea în aplicare a deciziilor și acțiunilor Uniunii care au implicații în materie de apărare. Prin urmare, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia, nu i se aplică și nu participă la finanțarea acestei operații,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Misiune

(1) Uniunea desfășoară o operație militară de gestionare a crizelor care contribuie la subminarea modului în care acționează rețelele de introducere clandestină a persoanelor și de trafic de persoane în zona central-sudică a Mării Mediterane (EUNAVFOR MED), realizată prin depunerea unor eforturi sistematice de a identifica, a captura și a înlătura navele și activele utilizate sau suspectate a fi utilizate de călăuze sau de traficanți, în conformitate cu dreptul internațional aplicabil, inclusiv UNCLOS și oricare rezoluție a Consiliului de Securitate al ONU.

(2) Zona de desfășurare a operației se stabilește, înainte de lansarea EUNAVFOR MED, în documentele de planificare relevante care urmează a fi aprobate de Consiliu.

Articolul 2

Mandat

(1) EUNAVFOR MED acționează în conformitate cu obiectivele politice, strategice și politico-militare enunțate în conceptul de gestionare a crizelor aprobat de Consiliu la 18 mai 2015.

(2) EUNAVFOR MED se desfășoară în etape succesive și în conformitate cu cerințele dreptului internațional. EUNAVFOR MED:

(a) într-o primă etapă, sprijină depistarea și monitorizarea rețelelor de migrație recurgând la colectarea de informații și la acțiuni de patrulare în marea liberă, în conformitate cu dreptul internațional;

(b) într-o a doua etapă:

(i) desfășoară acțiuni de abordaj și de percheziționare la bord, sechestrează și deviază, în marea liberă, nave asupra cărora planează suspiciuni că sunt folosite pentru introducerea clandestină de persoane sau pentru traficul de persoane, în condițiile prevăzute de dreptul internațional aplicabil, inclusiv de UNCLOS și de Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți;

(ii) în conformitate cu oricare rezoluție aplicabilă a Consiliului de Securitate al ONU sau cu oricare acord al statului de coastă implicat, desfășoară acțiuni de abordaj și de percheziționare la bord, sechestrează și deviază, în marea liberă sau în apele teritoriale și interioare ale statului respectiv, nave asupra cărora planează suspiciuni că sunt folosite pentru introducerea clandestină de persoane sau pentru traficul de persoane, în condițiile prevăzute de rezoluția sau de acordul în cauză;

[1] Decizia (PESC) 2015/528 a Consiliului din 27 martie 2015 de instituire a unui mecanism de gestionare a finanțării costurilor comune ale operațiilor Uniunii Europene care au implicații militare sau în domeniul apărării (Athena) și de abrogare a Deciziei 2011/871/PESC (JO L 84, 28.3.2015, p. 39).

(c) într-o a treia etapă, în conformitate cu oricare rezoluție aplicabilă a Consiliului de Securitate al ONU sau cu oricare acord al statului de coastă implicat, ia toate măsurile care se impun împotriva unei nave și a activelor sale conexe, inclusiv înlăturându-le sau făcându-le inutilizabile, dacă asupra acestora planează suspiciuni că sunt folosite pentru introducerea clandestină de persoane sau pentru traficul de persoane, pe teritoriul statului respectiv, în condițiile prevăzute de rezoluția sau de acordul în cauză.

(3) Consiliul evaluează dacă sunt îndeplinite condițiile pentru depășirea primei etape și trecerea la etapele următoare, luând în considerare oricare rezoluție aplicabilă a Consiliului de Securitate al ONU și oricare acord al statelor de coastă implicate.

(4) În conformitate cu dreptul aplicabil, EUNAVFOR MED poate aduna date cu caracter personal privind persoanele îmbarcate la bordul ambarcațiunilor implicate în operația EUNAVFOR MED și vizând caracteristici care ar putea contribui la identificarea acestor persoane, inclusiv amprente digitale, precum și date vizând următoarele informații personale, cu excluderea altor date cu caracter personal: numele de familie, numele dinaintea căsătoriei, prenumele și pseudonimul sau orice alt nume de împrumut; data și locul nașterii, cetățenia, sexul; locul de reședință, profesia și locul unde se află persoana respectivă; permis de conducere, acte de identitate și date privind pașaportul. EUNAVFOR MED poate transmite autorităților relevante responsabile cu aplicarea legii din statele membre și/sau organelor competente ale Uniunii astfel de date, precum și date referitoare la navele și echipamentele folosite de astfel de persoane.

Articolul 3

Numirea comandantului operației UE

Contraamiralul Enrico Credendino este numit comandantul operației UE EUNAVFOR MED.

Articolul 4

Desemnarea comandamentului operațional al UE

Comandamentul operațional al EUNAVFOR MED este situat la Roma, în Italia.

Articolul 5

Planificarea și lansarea operației

Decizia privind lansarea EUNAVFOR MED se adoptă de către Consiliu, la recomandarea comandantului operației EUNAVFOR MED, în urma aprobării planului de operații și a regulilor de angajare necesare pentru executarea mandatului.

Articolul 6

Controlul politic și conducerea strategică

(1) Sub responsabilitatea Consiliului și a ÎR, COPS exercită controlul politic și conducerea strategică a EUNAVFOR MED. Consiliul autorizează COPS să ia deciziile corespunzătoare, în conformitate cu articolul 38 din Tratatul UE. Această autorizare se referă la competențele necesare pentru modificarea documentelor de planificare, inclusiv a planului de operații, a lanțului de comandă și a regulilor de angajare. Autorizarea se referă, de asemenea, la competențele necesare pentru luarea de decizii privind numirea comandantului operației UE și a comandantului forței UE. Competențele decizionale cu privire la obiectivele și încetarea operației militare a UE rămân în continuare ale Consiliului. Sub rezerva articolului 2 alineatul (3) din prezenta decizie, COPS are competența de a decide când se face trecerea de la o etapă la alta a operației.

(2) COPS raportează periodic Consiliului.

(3) Președintele Comitetului militar al UE (CMUE) raportează periodic către COPS în ceea ce privește desfășurarea EUNAVFOR MED. COPS poate invita, după caz, comandantul operației UE sau comandantul forței UE la reuniunile sale.

Articolul 7

Conducerea militară

(1) CMUE supraveghează buna executare a EUNAVFOR MED, desfășurată sub responsabilitatea comandantului operației UE.

(2) Comandantul operației UE raportează periodic către CMUE. CMUE poate să îl invite pe comandantul operației UE sau pe comandantul forței UE la reuniunile sale, după caz.

(3) Președintele CMUE acționează ca punct de contact principal pentru comandantul operației UE.

Articolul 8

Coerența în ceea ce privește răspunsul și coordonarea din partea Uniunii

(1) ÎR asigură punerea în aplicare a prezentei decizii, precum și coerența acesteia cu acțiunea externă a Uniunii în general, inclusiv cu programele de dezvoltare și cu asistența umanitară ale Uniunii.

(2) ÎR, sprijinit de Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), acționează ca principal punct de contact cu Organizația Națiunilor Unite, cu autoritățile țărilor din regiune, precum și cu alți actori internaționali și bilaterali, inclusiv NATO, Uniunea Africană și Liga Statelor Arabe.

(3) EUNAVFOR MED cooperează cu autoritățile competente ale statelor membre și instituie un mecanism de coordonare, încheind acorduri, după caz, cu alte agenții și organe ale Uniunii, în special cu FRONTEX, EUROPOL, EUROJUST, Biroul European de Sprijin pentru Azil și cu misiunile relevante ale PSAC.

Articolul 9

Participarea statelor terțe

(1) Fără a aduce atingere autonomiei decizionale a Uniunii sau cadrului instituțional unic și în conformitate cu orientările relevante ale Consiliului European, statele terțe pot fi invitate să participe la operație.

(2) Consiliul autorizează COPS să invite statele terțe să ofere contribuții și să adopte deciziile corespunzătoare privind acceptarea contribuțiilor propuse, la recomandarea comandantului operației UE și a CMUE.

(3) Modalitățile detaliate privind participarea statelor terțe fac obiectul unor acorduri încheiate în temeiul articolului 37 din Tratatul UE și în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). În cazul în care Uniunea și un stat terț au încheiat un acord prin care se instituie un cadru pentru participarea statului terț respectiv la misiuni ale Uniunii de gestionare a crizelor, dispozițiile respectivului acord se aplică în cadrul EUNAVFOR MED.

(4) Statele terțe care aduc contribuții militare importante la EUNAVFOR MED au aceleași drepturi și obligații în ceea ce privește gestionarea curentă a operației ca statele membre care participă la operație.

(5) Consiliul autorizează COPS să adopte deciziile corespunzătoare cu privire la crearea unui comitet al țărilor contribuitoare, în cazul în care unele state terțe ar aduce contribuții militare importante.

Articolul 10

Statutul personalului plasat sub comanda UE

Statutul unităților și al personalului aflate sub comanda Uniunii sunt definite, acolo unde este necesar, în conformitate cu dreptul internațional.

Articolul 11

Dispoziții financiare

(1) Costurile comune ale operației militare a UE sunt gestionate în conformitate cu Decizia (PESC) 2015/528.

(2) Valoarea de referință financiară pentru costurile comune ale EUNAVFOR MED este de 11,82 milioane EUR. Procentul din valoarea de referință menționată la articolul 25 alineatul (1) din Decizia (PESC) 2015/528 este stabilit la 70 % sub formă de angajamente și la 40 % în ceea ce privește plățile.

Articolul 12

Comunicarea informațiilor

(1) ÎR este autorizat să comunice statelor terțe asociate prezentei decizii, după caz și în conformitate cu nevoile EUNAVFOR MED, informații UE clasificate generate în scopul operației, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE a Consiliului ([1]), după cum urmează:

(a) până la nivelul prevăzut în acordurile aplicabile privind securitatea informațiilor încheiate între Uniune și statul terț în cauză; sau

(b) până la nivelul „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL" în alte cazuri.

(2) ÎR este, de asemenea, autorizat să comunice ONU, în conformitate cu nevoile operaționale ale EUNAVFOR MED, informații UE clasificate până la nivelul „RESTREINT UE/EU RESTRICTED" care sunt generate în scopul EUNAVFOR MED, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE. Între ÎR și autoritățile competente ale Organizației Națiunilor Unite se încheie acorduri în acest sens.

(3) ÎR este autorizat să comunice statelor terțe asociate prezentei decizii orice documente UE neclasificate privind deliberările Consiliului referitoare la operație care intră sub incidența obligației de secret profesional, în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Consiliului ([2]).

(4) ÎR poate delega astfel de autorizări, precum și capacitatea de a încheia acordurile menționate în prezentul articol, funcționarilor SEAE, comandantului operației UE sau comandantului forței UE, în conformitate cu secțiunea VII din anexa VI la Decizia 2013/488/UE.

Articolul 13

Intrarea în vigoare și încetarea

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

EUNAVFOR MED încetează în cel mult 12 luni de la dobândirea capabilității operaționale depline (FOC).

Prezenta decizie se abrogă începând cu data închiderii comandamentului operațional UE, în conformitate cu planurile aprobate pentru încetarea EUNAVFOR MED și fără a aduce atingere procedurilor privind auditul și prezentarea situațiilor financiare ale EUNAVFOR MED prevăzute în Decizia (PESC) 2015/528.

Adoptată la Bruxelles, 18 mai 2015.

Pentru Consiliu

Președintele

F. MOGHERINI

([1]) Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

([2]) Decizia 2009/937/UE a Consiliului din 1 decembrie 2009 de adoptare a regulamentului său de procedură (JO L 325, 11.12.2009, p. 35).